

Omsorg till äldre och personer med funktionsnedsättning

Socialförvaltningen 2024

Omsorg är vår uppgift!

Åldrande och funktionsnedsättningar kan orsaka svårigheter på många olika sätt. Ibland behövs det hjälp och stöd för att få ett fungerande vardagsliv.

I vårt utbud finns exempelvis hemtjänst av olika slag, dagverksamhet och vård- och omsorgsboende. Människors livssituation ser olika ut därför är det var och ens situation som avgör vilken typ av hjälp eller stöd som ska ges.

Landets kommuner organiserar sin omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning på olika sätt. I Vimmerby är verksamheten organiserad under socialnämnden. Nämnden har till sin hjälp en socialförvaltning som, utifrån lagstiftning och nämndens politiska mål, ansvarar för att vi som bor i Vimmerby ska få en god omsorg.

Innehållsförteckning

Omsorg är vår uppgift!	2
Stöd och omsorg i hemmet – hemtjänst	2
Så här ansöker du om hjälp (bistånd)	3
Särskild hjälp till dig som har en demenssjukdom	3
Stöd till anhörigvårdare	3
Bostadsfrågor	4
Vård- och omsorgsboende – för personer med ett stort omsorgsbehov	4
Dagverksamhet	4
Hemsjukvård	5
Rehabilitering	5
Hjälpmedel	5
Bostadsanpassning	6
Lagar som styr omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning	6
LSS personkrets	6
Stöd och service enligt LSS	7
Vad kostar det?	8

Stöd och omsorg i hemmet – hemtjänst

Personer i alla åldrar kan behöva stöd och omsorg i hemmet. Det är ditt behov som avgör vilken hjälp som kan behövas. En förutsättning för att få hjälpen är att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. Exempel på sådant du kan ansöka om:

- Hjälp att städa hemma
- Hjälp med din tvätt
- Få hem färdiglagad mat (matdistribution)
- Få hjälp att handla dagligvaror
- Hjälp och stöd när du ska äta
- Trygghetslarm för att påkalla hjälp. En rökdetektor är kopplad till larmet. Om den känner av rök går ett brandlarm.
- Tillsyn på natten med hjälp av tillsynskamera. Kameran startas de tider ni kommit överens om och är igång under ungefär en minut, sedan är kameran avstängd igen.
- Ledsagning
- Hjälp med din personliga hygien
- Hjälp att komma ut och få frisk luft

Korttidsplats och trygghetsplats

Vårt mål är att ge dig den hjälp och det stöd du behöver i den bostad du själv har valt. Korttidsplats är ett komplement för att du, under en kortare tid, ska få möjlighet till rehabilitering som inte kan utföras i din hemmiljö. Trygghetsplats är främst ett stöd till dig som vårdar eller stödjer en närstående.

Biståndshandläggare bedömer och beslutar vem som har rätt till hjälpen. Det är ditt behov som styr. En förutsättning för hjälp och stöd är att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Så här ansöker du om hjälp (bistånd)

Ansökan om hjälp gör du till kommunens biståndshandläggare. De nås vardagar genom kommunens kontaktcenter, telefon 010-356 90 00. Kontaktcenter upplyser om de dagliga telefontiderna. Vi har också en medborgartjänst på kommunens hemsida vimmerby.se där du kan göra din ansökan digitalt.

Ofta leder din ansökan till ett hembesök. Du kan välja om du vill att en anhörig eller vän också ska vara med vid besöket. Vid hembesöket frågar biståndshandläggaren dig vilka svårigheter du har i vardagen och vilken hjälp du behöver.

Utifrån hembesöket och den information som kommer fram gör handläggaren en utredning som leder fram till ett skriftligt beslut.

Om du inte får din ansökan beviljad får du alltid information om hur det går till att överklaga. Du kan få praktisk hjälp av kommunen med att skriva en sådan om du behöver det. Det kostar inget att överklaga. Förvaltningsdomstol bedömer sedan om kommunen fattat ett korrekt och rättssäkert beslut, med hänsyn till din livssituation.

Särskild hjälp till dig som har en demenssjukdom

Personer med demenssjukdom behöver ibland särskilt anpassad hjälp. I Vimmerby finns dagverksamhet, korttidsplatser och lägenheter i vård- och omsorgsboende som är särskilt riktade till personer som har en sådan sjukdom.

Stöd till anhörigvårdare

Det finns många i kommunen som får omfattande stöd och hjälp av sina anhöriga. Är du en av dem? Vi erbjuder stöd i form av hemtjänst, trygghetsplats, dagverksamhet för personer med demenssjukdom, avlösning i hemmet, stödgrupper för anhörigvårdare, seniorcafé och besöksverksamhet.

Du når anhörigkonsulent Cecilia Ragnar Karlsson vardagar på telefon 010-356 91 60.

Bostadsfrågor

Det finns anpassade bostäder i det vanliga bostadsbeståndet som lämpar sig särskilt väl för dig som är äldre. Centrumhuset i Södra Vi, Frödala och Frödala gränd i Frödinge, Pärlan i Rumskulla (privat hyresvärd), Solgläntan och Stationsvägen i Tuna, Centrumgården i Storebro och Granen i Vimmerby är exempel på boenden av denna typ.

Bostäderna förmedlas på samma sätt som det övriga ordinarie bostadsbeståndet i kommunen. Bostadskö kan förekomma.

För att få mer information eller för att ställa sig i bostadskö kontakta Vimarhem AB genom kommunens kontaktcenter 010-356 90 00.

Vård- och omsorgsboende – för personer med ett stort omsorgsbehov

Boendeformen kan vara aktuell för dig som har omfattande vård- och omsorgsbehov när hjälp och stöd från hemtjänsten inte räcker till. I vård- och omsorgsboendet finns det omsorgspersonal dygnet runt. Vimmerby kommun har ett hälso- och sjukvårdsansvar för personer som bor på vård- och omsorgsboende vilket innebär att det finns tillgång till sjuksköterskor dygnet runt.

Kommunens vård- och omsorgsboenden för äldre är Borghaga och Vimarhaga i Vimmerby, Kvillgården i Storebro och Vidala som finns i Södra Vi.

Ansökan om hjälp gör du till kommunens biståndshandläggare. De nås vardagar genom kommunens kontaktcenter, telefon 010-356 90 00.

Dagverksamhet

Det finns Träffpunkter (öppen dagverksamhet) som vänder sig till alla äldre i kommunen. Besöken där kan vara ett sätt att hålla dig aktiv. Verksamheten erbjuder aktiviteter som exempelvis gymnastik, hantverk, studiecirklar och social samvaro. Du behöver inte ett biståndsbeslut för att få delta. Det finns också särskild dagverksamhet för dig som har en demenssjukdom eller psykisk funktionsnedsättning. För att få delta i dessa verksamheter behövs ett biståndsbeslut.

Hemsjukvård

Regionen ansvarar för mottagningsbesök hos läkare och sjuksköterska på hälsocentral. Du som har behov av sjukvård och inte bor på vård- och omsorgsboende eller i bostad med särskild service (LSS) ska kontakta hälsocentralen.

Hälsocentralen gör en bedömning om du kan komma till mottagningen eller om kommunens sjuksköterska ska göra ett hembesök. Om du bedöms ha behov av hemsjukvård i din bostad ansvarar kommunen för insatserna upp till och med sjuksköterskenivå. Ansvaret gäller under hela dygnet. Hälsocentralen tillhandahåller läkarstöd. Palliativ vård (vård i livets slut) ingår i hemsjukvården.

Rehabilitering

Kommunen har rehabiliteringsansvar för personer som inte kan ta sig till Regionens Samrehab vid hälsocentralen samt för de som bor på kommunens vård- och omsorgsboenden eller i bostad med särskild service (LSS).

Inom kommunens Rehabenhet arbetar arbetsterapeuter, fysioterapeuter (sjukgymnast) samt assisterande personal. En bedömning av arbetsterapeut eller fysioterapeut ligger alltid till grund för rehabiliteringsåtgärderna. Det kan exempelvis handla om behandling, träning, utprovning av tekniska hjälpmedel eller anpassning av din bostad. Fysioterapeuter och arbetsterapeuter handleder och stödjer också omsorgspersonal i ett rehabiliterande förhållningssätt.

Du når Rehabenheten vardagar mellan klockan 09.00-10.00 på telefon 010-356 98 42.

Hjälpmedel

Kommunen ansvarar för hjälpmedel till Vimmerbys invånare. Hjälpmedel ska förebygga, förbättra eller kompensera för en funktionsnedsättning. Ditt hjälpmedelsbehov bedöms av kommunens arbetsterapeuter och fysioterapeuter. Du lånar, mot en kostnad, hjälpmedel och de lämnas tillbaka när ditt behov av dem har upphört.

Du når Rehabenheten vardagar mellan klockan 09.00-10.00 på telefon 010-356 98 42.

Bostadsanpassning

De arbetsterapeuter som arbetar på Rehabenheten kan bedöma ditt behov av bostadsanpassning och skriva bostadsanpassningsintyg. Du ansöker sedan om anpassning hos kommunens fastighetskontor.

Du når Rehabenheten vardagar mellan 09.00-10.00 på telefon 010-356 98 42.

Bra att känna till

All personal inom socialförvaltningen har tystnadsplikt och får inte berätta för andra om personer som de hjälper i sitt arbete.

Hjälp och stöd till äldre och personer med funktionsnedsättning är alltid frivillig. Den som vill ha hjälp behöver själv ansöka om hjälpen och har alltid rätt att tacka nej.

Lagar som styr omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning

Kommunens omsorg om äldre och funktionshindrade styrs av flera lagar; framförallt socialtjänstlagen (SoL), lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

SoL är baslagstiftningen. HSL gäller till exempel när kommunens sjuksköterskor, rehabiliteringspersonal eller omsorgspersonal hjälper dig med sjukvårdande insatser. LSS värnar om de personer som har de största funktionsnedsättningarna.

Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

LSS personkrets

LSS gäller inte för alla personer som har funktionsnedsättning, utan målgrupperna (personkretsen) är:

- Personer med utvecklingsstörning och personer med autism eller autismliknande tillstånd.
- Personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder eller hjärnskada i vuxen ålder, föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.
- Personer som till följd av andra stora och varaktiga funktionshinder, som uppenbart inte beror på normalt åldrande, har betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och omfattande behov av stöd och service.

LSS är en pluslag, det innebär att personer med funktionsnedsättning genom LSS kan ha rätt till hjälp utöver vad socialtjänstlagen eller andra lagar erbjuder. Viktiga förutsättningar är att personen omfattas av lagens målgrupp och bedöms ha behov av hjälpen.

Socialförvaltningens LSS-handläggare besvarar frågor om LSS och utreder ansökningar. Handläggarna nås genom kommunens kontaktcenter, 010-356 90 00.

Stöd och service enligt LSS

Det finns tio olika former av stöd och service enligt LSS. Regionen ansvarar för Råd och Stöd. Övriga nio ansvarar kommunen för.

Råd och stöd innebär expertrådgivning av till exempel logoped, psykolog, fysioterapeut eller kurator. Rådgivningen riktar sig direkt till dig som har en funktionsnedsättning eller till dig som är förälder till ett barn med funktionsnedsättning. Råd och stöd ges genom regionens barn- och vuxenhabilitering.

Personlig assistans är till för personer med särskilt komplicerade funktionshinder. Insatsen riktar sig till dig som har svårt att klara din personliga hygien på egen hand, att äta själv, kommunicera med andra, klä på och av dig eller som behöver annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om din funktionsnedsättning.

Ledsagarservice innebär att personal från kommunen följer med dig som på grund av din funktionsnedsättning inte på egen hand kan ta dig till och delta i olika aktiviteter i samhället. Ledsagarservice ger dig möjlighet att komma ut bland andra, uträtta ärenden eller delta i fritidsaktiviteter.

Kontaktperson är en medmänniska med uppdrag att som vän bidra till att minska social isolering, ge hjälp till att delta i fritidsaktiviteter eller som kan ge råd i vardagssituationer. Kontaktpersonen får ett arvode från kommunen.

Avlösarservice innebär hjälp till dig som är anhörig till en person med funktionsnedsättning och som hjälper honom eller henne med den vardagliga omsorgen. Genom servicen får du möjlighet att syssla med saker utanför hemmet, samtidigt som din närstående får sitt hjälpbehov tillgodosett i sin hemmiljö.

Korttidsvistelse ska ge dig som har en funktionsnedsättning rekreation och miljöombyte samtidigt som dina närstående får avlösning.

Korttidstillsyn ges till skolungdomar över 12 år som behöver tillsyn och stöd efter skoldagen till exempel när föräldrarna arbetar.

Boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdomar

Insatsen kan ges om ditt barn trots stödinsatser i hemmet, inte kan bo kvar där. Orsaken kan vara att ditt barn har en särskilt komplicerad funktionsnedsättning eller att barnet behöver en särskilt anpassad utbildning utanför hemorten och inte har möjlighet att pendla hem. Precis som alla andra insatser enligt LSS är detta en frivillig insats.

Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna är särskilt anpassade bostäder för personer med funktionshinder. Det är en insats som kan vara utformad på olika sätt, det kan vara en gruppboende, en serviceboende eller en särskilt anpassad bostad.

I Vimmerby finns flera små boendeenheter som riktar sig till dig som behöver hjälp i vardagen och som omfattas av LSS-personkrets. I boendet finns det omsorgspersonal dygnet runt. Vimmerby kommun har ett hälso- och sjukvårdsansvar för dig som bor i i bostad med särskild service, vilket innebär att det finns tillgång till sjuksköterskor dygnet runt.

Daglig verksamhet enligt LSS riktar sig enbart till dig som har en utvecklingsstörning eller en intellektuell förvärvad hjärnskada (personkretsens punkt 1 eller 2) och som inte klarar av ett förvärvsarbete men behöver en stimulerande sysselsättning. I Vimmerby finns flera olika dagliga verksamheter. Du som inte har möjlighet till insatsen daglig verksamhet, läs om dagverksamhet på sidan fem i denna broschyr.

Vad kostar det?

Hur mycket du betalar är individuellt och beror på din ekonomi. För att kunna göra en sådan bedömning behöver socialförvaltningen veta vilka inkomster och utgifter du har. Beräkningen sker utifrån de ramar som riksdagen beslutat om.

Det finns en maxtaxa, en högsta avgift för hemtjänst, trygghetslarm, hemsjukvård och hemrehabilitering med mera. Denna högsta avgift är 2575 kronor per månad 2024. Kostnaden för mat och hyra tillkommer. Förmögenhet påverkar inte avgiften.

Stöd och omsorg enligt LSS är kostnadsfritt. Kommunen får däremot ta ut avgift för till exempel fritidsaktiviteter och mat.

Om du vill veta mer om kommunens avgifter läs mer på vimmerby.se eller i vår broschyr "Omsorgsavgifter för äldre- och funktionshindrade".

Vimmerby kommun
Socialförvaltningen
Stadshuset
598 81 Vimmerby
Tel 010-356 90 00
www.vimmerby.se